

Kielipoliittiset suositukset yliopistoyhteisölle

Johdanto

Vaasan yliopisto on vahvasti kansainvälistyvä yliopisto, jossa sekä henkilökunta että opiskelijat muodostavat monikulttuurisen ja kansainvälisen yliopistoyhteisön. Tällä hetkellä yliopistossa on sekä suomen- että englanninkielisiä maisteriohjelmiä. Tekniikan ja kauppatieteiden alalla englanninkielisten maisteriohjelmien sisäänotto on kasvanut viime vuosina, ja uusia ohjelmia on perustettu vastaamaan osaamisen kysyntään. Lisäksi suomenkielisissä kandidaattiohjelmissä on laajalti englanninkielistä opetusta, jonka määrä vaihtelee alan, pääaineen, ja opiskelijan omien valintojen mukaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriön selvityksen (2023) mukaan kansalliskielinen yliopisto-opetus maisteritasolla on jo tällä hetkellä monilla aloilla uhanalaista. Vaasan yliopiston strategian mukaan vuonna 2030 opiskelijoista ja henkilökunnasta 35 prosenttia on kansainvälisiä. Uusien koulutusohjelmien myötä, kuten Robotics (DI) ja Strategic Project Management (DI), englanninkielisen koulutuksen määrä onkin jo nyt lisääntynyt.

VYY ei esitä englanninkielisen opetuksen määrään merkittävää vähentämistä ja ymmärtää sen tärkeän merkityksen yliopiston kansainvälistymisessä ja työelämän tarpeisiin vastaamisessa. Ylioppilaskunta kuitenkin suosittelee, että englanninkielisen opetuksen määrään kiinnitetään huomiota ja että englanninkielisille opintojaksoille tarjotaan vaihtoehtoja.

Tässä paperissa on esitettyä VYYn kielipoliittiset suositukset, joiden avulla opiskelijoiden mahdollisuus käyttää suomenkieltä opinnoissa voidaan turvata samalla kun opiskelijoille tarjotaan laadukasta englanninkielistä opetusta ja valmistellaan heitä kansainvälisiin työtehtäviin.

Saarikivi, J., Koskinen, J. (4. heinäkuuta 2023). Monikielistä sivistystä vai englanninkielisiä ratkaisuja?: Selvitys yliopistojen kielivalinnoista. Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Suosituksset

Tutkinnon ja opintojaksojen suorittaminen

Äidinkieltään suomenkieliset opiskelijat muodostavat jatkossakin valtaosan Vaasan yliopiston opiskelijoista. Näiden opiskelijoiden oikeus suomenkieliseen opetukseen on turvattava yliopiston tarjotessa yhä enemmän englanninkielistä opetusta.

- Koulutusohjelmissa on huomioitava sekä tieteenalan erityispiirteet että kansalliskielen merkitys.
- Englanninkielisissä koulutusohjelmissa tarjotaan myös mahdollisuus suorittaa suomenkielisiä opintojaksoja.
- Jos opintojakso on määritetty suoritettavaksi rinnakkain kummallakin kielellä, sen tulee olla tosiasiallisesti mahdollista ja pedagogisesti korkeatasoista molemmilla kielillä.
- Opintojaksoilla, joilla sekä opiskelijat että opettajat ovat suomenkielisiä, opetuksen tulisi olla suomeksi, vaikka kurssimateriaalit olisivat englanniksi, jotta englannin kielen käyttö on tarkoituksenmukaista ja perusteltua.
- Englanninkielisen opintojakson osasuoritusten, kuten raporttien tai harjoitustöiden, tulisi mahdollisuuksien mukaan olla suoritettavissa myös suomeksi.

Kielitaito ja osallistaminen

Kansainvälisten opiskelijoiden ja henkilöstön kotimaisten kielten oppiminen edistää heidän integroitumistaan ja parantaa opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksia. Yliopiston tulee tukea sekä kotimaisten kielten että englannin kielen taitojen kehittämistä.

- Kansainvälisillä opiskelijoilla tulee olla mahdollisuus osallistua yliopiston hallinnon jokaiselle tasolle yliopiston hallintokielen lisäksi myös englanniksi.
- Kansainvälisiä opiskelijoita tulee kannustaa kansalliskielten opintoihin kielitaidon kehittymisen ja integroitumisen edistämiseksi, esimerkiksi sisällyttämällä kansalliskielten opintoja tutkinto-ohjelmiin.
- Kansainvälistä henkilöstöä tulee kannustaa opiskelemaan kansalliskieliä, ja heille on tarjottava tähän kattavat mahdollisuudet.
- Sekä kotimaisen että kansainvälisen henkilöstön englannin kielen korkea taitotaso tulee varmistaa jo rekrytointivaiheessa, ja henkilöstölle on tarjottava mahdollisuuksia parantaa kielitaitoaan opetusta varten.
- Yliopiston tulee varmistaa riittävät resurssit kielikurssien järjestämiseen, jotta tarjolla on laadukkaita mahdollisuuksia oppia kansalliskieliä sekä parantaa englannin kielen taitoa.